

har gjort. Dette har allerede gaaet dem meget nær, thi der er ikke tilstaaet dem fuldstændig Erstatning for de staaende Statter, men dog Noget, der nærmer sig fuldstændig Erstatning, og det har aldeles betaget dem de Forrettigheder, de have med Hensyn til visse Ligningsstatter, nemlig Fourage- og Befordringskat. Men jeg troer, at man, som Tingene nu staae, maa finde sig deri, og at man ogsaa med Hensyn til disse Gjenstande bør, under Forudsætning af, at ogsaa de frie Jordegodser eller visse andre Besiddere af privilegeret Hartkorn fritages for Forpligtelser, som de have til at holde Rytterheste, at man under Forudsætning heraf ikke bør erklære sig herimod, men i det Væsentlige gaae ind paa Regjeringsudkastet. Derimod kan jeg paa ingen Maade troe, at man bør gaae videre i denne Henseende. Med Hensyn til det, der er talt om Sagens Paatrængenhed, maa jeg endnu gjøre den Bemærkning, at for det Første er jo Loven vedtagen i Folkethinget med en stor Mængde af Dissentser og man kan vente, at baade det Parti, som føler sig kaldet til at tale det uprivilegerede Hartkorns Sag og de Øvrige, som troe, at man bør holde mere over erhvervede Rettigheder, at ingen af disse Partier vil blive fornøjet dermed. Det ærede Udvalg har ogsaa deels i sin Hæde og deels ved en betydelig Minoritet erklæret adskillige af de Bestemmelser, som findes i det af Folkethinget vedtagne Lovudkast, for ikke at være begrundede ved Ret, og mener blot, at man, fordi de ere mindre betydelige eller fordi det er saa vigtigt at faae en Ende paa Sagen, derfor bør give efter. Men jeg maa endnu bemærke, at denne Lov forudsætter, som ogsaa af Ordføreren er bemærket, at en anden Lov skulde komme ud, som ikke endnu i dette Thing er kommen under Forhandling og som i flere Henseender vil faae en vigtig Indflydelse derpaa, og dernæst er det af det ærede Udvalg og af den ærede Ordfører bestemt erkjendt, at man i hvert Tilfælde har behandlet det privilegerede Hartkorns Besiddere uretfærdigt, forsaavidt man ikke har villet gaae ind paa et Lovforslag, hvorefter de skulde blive fri for den Byrde, at levere Rytterheste, som forhen havde hvilet paa dem og hvis Ophævelse vilde have været noget, sjøndt ubetydeligt, Be-

derlag for deres Deeltagelse, navnlig i den aarlige Udskrivning, der finder Sted til at dække Fourageudgiften. Nu er det vel blevet sagt, at man haaber, at man ved en tilkommende Lov kan faae det rettet, og at baade Regjeringen og ethvert Medlem i Thinget kan gjøre Bevægelse om en saadan Lov, men det staaer hverken i Regjeringens, eller i hele Thingets Magt eller mindre i noget enkelt Medlems Magt at tilveiebringe en saadan Lov, hvorved denne Uret skulde afhjælpes. Naar først den Lov er vedtaget, hvorved de tilsvarende Fordele ophæves for det privilegerede Hartkorn, saa vil det snarere beroe paa Samstemmighed mellem begge Thingene og Regjeringen, om ogsaa det, som man anseer for uundgaaelig Betingelse for denne Lov, Retfærdighed, kan blive iværksat eller ikke. Jeg troer derfor, at man fra ethvert Synspunkt har Grund til at fraraade nærværende Lov paa Sagens nærværende Stadium, eller og at amendere den i Overensstemmelse væsentlig med Regjeringens Udkast, og derefter bringe den tilbage for Folkethinget. Følgen deraf vilde vistnok være, at Sagen ikke vilde faae sin Ende ved nærværende Rigsdag, men den vil derimod, som jeg haaber, faae en bedre Ende, om ikke den næstpaafølgende saa dog en af de paafølgende Rigsdage. Jeg anseer det for at være af saa stor Vigtighed ikke blot for det Tab, som en Mængde af enkelte Medborgere kunne lide ved at Loven, saaledes som den i Folkethinget er blevet vedtaget, ogsaa gaaer igjennem her, men især med Hensyn til Afgiften for Retfærdigheden, for velerhvervede Rettigheder, som man maa ønske, der maa grundfæste sig her i Landet og som aldrig de maa glemme, der skulle repræsentere Folket. Jeg anseer Sagen for saa vigtig, at jeg troer, at jeg tør, uagtet jeg let kan trætte Thinget, gaae noget nøagtigere ind i Sagen. Vel ere de væsentligste Grundsætninger, som burde være de gjældende i denne Sag, virkelig udtalte af selve det ærede Udvalg, og jeg troer, at jeg i Spørgsmaalet om, hvad der er Ret eller Uret i denne Sag, vil samstemme med, om ikke alle Medlemmer af Udvalget, saa dog med flere af samme. Men Udvalget er gaaet en Vej, som efter mine Tanker er færdig, og som vil føre til skadelige Føl-